

Rozhovor: Ing. Roman Vavro - hovorca TÚ SR

Publikované: 30.11.2011, Kategória: Interview

www.svetelektro.com

Veľmi nás potešilo že žiadosť o rozhovor prijal aj Ing. Roman Vavro - hovorca Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky (TÚ SR).

Mnohých našich čitateľov určite zaujíma, čo všetko má na starosti oficiálny hovorca TÚ SR, ako aj spôsob, ako ste sa dostali k tejto práci. Prezradíte nám to?

R.V.: V Telekomunikačnom úrade Slovenskej republiky (TÚ SR) pracujem od roku 1996. Vzhľadom na to, že mám aj elektrotechnické vzdelanie a pracoval som niekoľko rokov v tejto oblasti, tak prvé roky som pracoval na dnešnom odbore štátneho dohľadu. Tu som spolu s kolegami vyhľadával zdroje rušenia rozhlasového a TV príjmu, nelegálne vysielateľce, robili sme merania pokrytia signálom a kontroly povolených vysielacích zariadení. V roku 1999 som sa stal aj zakladajúcim šéfredaktorom interného periodika, ktoré vydávame v elektronickej podobe už trinásť rokov. Popri všetkých týchto povinnostiach som bol povereným hovorcov. V polovici roku 2000 ma preradili na novo vytvorené pracovné miesto a stal som sa tlačovým hovorcov na plný úväzok. Hovorca TÚ SR je zamestnanec v stálej štátnej službe, t.j. nemení sa zmenou vedenia TÚ SR, ako to býva napr. na ministerstvách. V praxi to znamená, že tlačový hovorca TÚ SR nie je tzv. politický typ, ale tzv. kariérny typ zamestnanca. V náplni práce tlačového hovorcov TÚ SR je koordinácia externej komunikácie TÚ SR, vydávanie tlačových správ, vyhlásení a oznámení, reagovanie na nesprávne informácie, odpovedanie na otázky novinárov, odbornej i laickej verejnosti... Funkcia tlačového hovorcov je len časť náplne mojej práce, na verejnosti je však najviac viditeľná. Okrem práce tlačového hovorcov a poskytovania informácií pre laickú i odbornú verejnosť, mám v kompetencii aj vzťahy s občianskymi a profesijnými združeniami, od roku 2004 som aj šéfredaktor Vestníka TÚ SR, starám sa o obsahovú časť internetovej stránky úradu, vypracovávam výročné správy, organizujem zbierky zamestnancov pre detské domovy, krízové centrá a pod. a organizujem aj niektoré interné podujatia pre zamestnancov úradu, ako je napr. Mikuláš pre deti zamestnancov úradu. Zrejme ani nemusím zdôrazňovať, že bez podpory vedenia a kolegov, by to všetko nebolo možné realizovať.

Myslíte že majú význam rádioamatéri aj v dnešnej dobe mobilných telefónov a internetu?

R.V.: Amatérske vysielacie rádiové stanice na rozdiel od mobilných telefónov slúžia na sebazvedelávanie, technické štúdium a športovú činnosť rádioamatérov. Je to veľmi pekné hobby, tiež sa mu venujem od svojich pätnástich rokov. Tomuto hobby sa venuje aj množstvo významných osobností. Rádioamatérske vysielaniu sa venoval napr. aj jordánsky kráľ Husajn. Časť rádioamatérov zaujala konštrukčná činnosť, t.j. svojpomocne navrhujú a konštruujú vysielacie zariadenia, antény a podobne, iní sa venujú rádiovému orientačnému behu a ďalší rádioamatérske vysielaniu. Poznám viacero rádioamatérov, ktorí sa venujú viacerým oblastiam tohto hobby. Tých, čo sa venujú rádioamatérske vysielaniu môžeme rozdeliť na poslucháčov tzv. rádiových (nie rozhlasových) poslucháčov, ktorí majú označenie SWL a vysielajúcich rádioamatérov, ktorí sa označujú HAM (nejde o anglické slovo šunka). Časť rádioamatérov preferuje vysielanie na veľmi krátkych vlnách, časť na krátkych vlnách. Potom sú tu viaceré druhy prevádzky od tradičnej telegrafie cez fóniu až po rôzne druhy digitálnej prevádzky. Niektorí nadväzujú spojenie napr. odrazom od roja meteoritov, iní prostredníctvom pozemských prevádzáčov alebo prostredníctvom rádioamatérske satelitov, ďalší odrazom od povrchu mesiaca a pod. Niektorých zaujalo súťaženie, ďalší vyhľadávajú spojenia s rádioamatérskymi vzácnymi krajinami, iní organizujú rádioamatérske expedície do takýchto krajín, odkiaľ nadväzujú spojenia s rádioamatérmi. Rádioamatéri si nadviazané spojenie potvrdzujú tzv. QSL lístkami, ktoré majú veľkosť pohľadnice. Rádioamatéri zbierajú aj rádioamatérske diplomy. Príležitostné diplomy je možné získať nadviazaním spojení počas nejakej významnej príležitosti, napr. počas majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji, ktoré sa konali v Bratislave a v Košiciach. Ak by som chcel opísať všetky aktivity rádioamatérov, tak by sme spolu hovorili možno aj niekoľko dní. Záujemcovia sa viac informácií dozvedia na portáli Slovenského zväzu rádioamatérov - <http://www.hamradio.sk/>.

Ako sa môžem stať radioamatérom? Čo je k tomu potrebné?

R.V.: V prvom rade je potrebný záujem nielen o toto hobby, ale aj záujem učiť sa. Rovnako ako pri iných činnostiach aj tu je potrebná dávka trpezlivosti, lebo vysnívané výsledky sa nemusia dostaviť okamžite. Pokiaľ sa nádejný rádioamatér chce zaoberať rádioamatérskym vysielaním, tak je potrebné, aby mal minimálne 14 rokov, úspešne absolvoval skúšky osobitnej odbornej spôsobilosti a po absolvovaní získal povolenie od TÚ SR. Potrebné informácie sú dostupné na stránke TÚ SR - <http://www.teleoff.gov.sk/index.php?ID=174> Vždy v lete robia rádioamatéri pre záujemcov prípravný kurz, o ktorého konaní informuje aj Slovenský zväz rádioamatérov.

Je legálne počúvať rádiovú komunikáciu napr. záchranných zložiek, lietadiel atď...?

R.V.: Vysvetlím to trochu inak. Ak ktokoľvek zachytí správu, ktorá nie je určená jemu, tak je povinný zachovať telekomunikačné tajomstvo. Predmetom telekomunikačného tajomstva je podľa zákona o elektronických komunikáciách obsah prenášaných správ, súvisiace údaje komunikujúcich strán, prevádzkové a lokalizačné údaje.

Kto všetko využíva v Slovenskej republike frekvenčné spektrum?

R.V.: Frekvencie využívajú okrem už spomínaných rádioamatérov napr. občania, ktorí využívajú rôzne vysielacie zariadenia malého výkonu, napr. notebook, ktorým sa pripájajú bezdrôtovo k internetu, rádiom ovládané modely aut, lietadiel a lodí, prenosné rádiodstanice malého výkonu, napr. občianske rádiodstanice, PMR 446 alebo LPD... Okrem občanov využívajú frekvencie rozhlasové a televízne stanice, mobilní operátori, hasiči, mestské polície, civilné bezpečnostné služby, taxislužby a rôzne organizácie. Okrem civilných služieb využívajú frekvencie aj ozbrojené sily a rôzne iné zložky štátu.

Hovorí sa že frekvenčné spektrum je obmedzený prírodný zdroj. Ako je na SR využité a je "bitka" o nejaké konkrétne frekvencie?

R.V.: Základným dokumentom z hľadiska využívania frekvenčného spektra a pridelenia frekvencií v Slovenskej republike je Národná tabuľka frekvenčného spektra (NTFS). NTFS je verejne dostupná na <http://www.vus.sk/ntfs/> Národné tabuľky iných krajín sú dostupné na <http://www.ero.dk/tables?mid=8CFBE7DF-D391-4A45-9883-202E45A87A17&frames=no> Občanmi obľúbené frekvencie sú v najmä pásmach 27 a 446 MHz. Tieto frekvencie používajú rádiodstanice určené napr. pre športové a rekreačné účely. Veľmi obľúbené je pásmo 2,4 GHz, ktoré sa využíva na prevádzku zariadení malého výkonu, napr. na bezdrôtové pripojenie k internetu. Lokálni poskytovatelia internetu často využívajú aj pásmo 5470 - 5725 MHz. O tieto frekvencie nemusia súťažiť, žiadať o ich pridelenie, ani platiť úhradu za ich využívanie, stačí ak splnia podmienky všeobecného povolenia. O ďalšie atraktívne frekvencie musia záujemcovia súťažiť. V minulosti bol veľký záujem o frekvencie v pásmach 3,5 a 26 GHz, ktoré uchádzači, ktorí uspeli vo výberovom konaní, využívajú na budovanie pevných bezdrôtových prístupových sietí a poskytovanie dátových služieb. V prvom štvrtroku 2012 sa uskutoční výberové konanie na pridelenie veľmi atraktívnych frekvencií v pásmach 800 a 2600 MHz. O frekvencie sa zaujímajú mobilní operátori a ďalší operátori zo Slovenska aj zo zahraničia vrátane veľkého operátora z Ázie, ktorý má ambíciu stať sa štvrtým mobilným operátorom na Slovensku. Skúsenosti zo zahraničia hovoria o tom, že záujemcovia zvedú o tieto frekvencie veľký boj.

Ako sa hľadajú a lokalizujú zdroje rušenia?

R.V.: Zdroje rušenia vyhľadáva TÚ SR, ktorý má k dispozícii vozidlá upravené na meracie účely a potrebnú meraciu a anténnu techniku. Začína to tým, že niekto nahlási TÚ SR rušený príjem. Občania obvykle telefonicky nahlasujú rušenie rozhlasu alebo televízie. Ako potupovať a potrebné kontakty sú k dispozícii na <http://www.teleoff.gov.sk/index.php?ID=64> Pred tým, ako sa občania obrátia na TÚ SR, mali by sa snažiť minimalizovať možnosť poruchy vo vlastnom zariadení. V prípade, že namiesto rušenia bude dôvodom nekvalitného príjmu porucha vlastného zariadenia občana, bude vyšetrowanie TÚ SR zbytočným plytvaním finančných prostriedkov štátu. Navyše TÚ SR nie je oprávnený opravovať poruchy zariadení, preto sa občan bude musieť aj tak obrátiť na príslušného opravára. Zamestnanci si obvykle dohodnú s tým, kto nahlási rušenie kedy prídu, aby mohli preveriť situáciu priamo na mieste. Potom nasledujú merania, ktorých výsledkom je lokalizácia zariadenia, ktoré spôsobuje rušenie. Na záver TÚ SR ukladá povinnosť vykonať nápravu.